

ÚŘAD PRO CIVILNÍ LETECTVÍ

Sekce letová

**Podmínky pro provádění seznamovacích letů podle
čl. 6, odst. 4a, písm. (c) nařízení (EU) č. 965/2012**

CAA-SL-102-3-16

Č. j.: 2186-19-301

Verze: Změna č. 3

Datum účinnosti: 31. 5. 2019

V Praze dne: 13. 5. 2019

Schválil (podpis):

Ing. Pavel Matoušek
ředitel SL

Upozornění:

Datem účinnosti těchto podmínek se zrušuje dokument CAA-SL-102-0-16 ve znění účinném k 5. 3. 2018, č. j. 578-18-301. Změny oproti předchozí verzi podmínek jsou označeny svislou čarou.

ZÁMĚRNĚ NEPOUŽITO

OBSAH

ZMĚNY A OPRAVY	3
OBSAH	4
PODMÍNKY PRO PROVÁDĚNÍ SEZNAMOVACÍCH LETŮ	5
1. Všeobecně	5
2. Definice	5
3. Podmínky pro provádění seznamovacích letů	5
3.1 Obecná ustanovení	5
3.2 Způsobilost pilotů letadel	6
3.3 Provoz letadel a organizace seznamovacích letů	7
3.4 Posouzení rizik	8
3.5 Vedení záznamů	8

ZÁMĚRNĚ NEPOUŽITO

Podmínky pro provádění seznamovacích letů

1. Všeobecně

- 1.1 Úřad pro civilní letectví (dále jen ÚCL) v souladu s bodem ARO.OPS.300, Přílohy II (Část-ARO) a bodem NCO.GEN.103, písm. (d), Přílohy VII (Část-NCO) k nařízení (EU) č. 965/2012 stanovuje tímto dokumentem dodatečné podmínky pro seznamovací lety prováděné letadly jinými než složitými motorovými na základě čl. 6, odst. 4a, písm. (c) tohoto nařízení (dále jen seznamovací lety).
- 1.2 Seznamovací lety uvedené v odst. 1.1 smí provádět pouze:
- organizace pro výcvik schválena podle nařízení (EU) č. 1178/2011 (dále jen ATO), nebo
 - ohlášené organizace pro výcvik dle nařízení (EU) č. 1178/2011 (DTO), nebo
 - organizace vytvořená za účelem propagace sportovního či rekreačního létání
- za podmínky, že hlavní místo obchodní činnosti organizace se nachází v některém členském státě a organizace letadlo provozují na základě vlastnictví nebo nájmu/pronájmu bez posádky, že let nevytváří zisk vyplácený mimo organizaci a že lety, kterých se účastní osoby, jež nejsou členy organizace, představují pouze okrajovou činnost organizace.
- 1.3 Kromě dále uvedeného musí být při provádění seznamovacích letů splněny následující podmínky bodu NCO.GEN.103 k Části-NCO:
- a) seznamovací lety musí začínat a končit na stejném letišti nebo provozním místě s výjimkou balonů a kluzáků;
 - b) být provozované podle pravidel VFR ve dne; a
 - c) být provozovány pod dozorem osoby, které byla svěřena odpovědnost za jejich bezpečnost.
- 1.4 Seznamovací lety uvedené v odst. 1.1 nelze provádět letadly spadajícími do Přílohy II nařízení (ES) č. 216/2008, ve znění pozdějších předpisů.

2. Definice

Seznamovací let (Introductory flight)

Jakýkoli krátký let provozovaný za úplatu či jinou protihodnotu provozovaný organizací pro výcvik uvedenou v článku 10a nařízení Komise (EU) č. 1178/2011 nebo organizací vytvořenou za účelem propagace sportovního či rekreačního létání s cílem získat nové členy či zájemce o výcvik;

[nařízení (EU) č. 965/2012, ve znění dle nařízení (EU) č. 2018/1975]

Poznámka: V tomto případě se nejedná o seznamovací lety (familiarisation flights) ve smyslu nařízení (EU) č. 1178/2011.

3. Podmínky pro provádění seznamovacích letů

3.1 Obecná ustanovení

- 3.1.1 Organizací vytvořenou za účelem propagace sportovního či rekreačního létání se v souladu s dokumenty EU/EASA rozumí – „nezisková organizace založená podle použitelného národního práva, jejímž výhradním účelem je sdružování osob se stejným zájmem v rámci všeobecného letectví, které létají pro zábavu nebo provádějí skoky padákem. Organizace by měla mít k dispozici letadla.“¹
- 3.1.2 Okrajová činnost - by měla být chápána jako činnost, která představuje velmi malou část z celkové činnosti organizace, měla by sloužit zejména pro propagaci samotné organizace a/nebo oslovení nových žáků nebo členů. Organizace, která zamýšlí nabízení takových letů jako pravidelnou obchodní činnost nebo organizace, která nabízí pouze seznamovací lety,

¹ Rozhodnutí výkonného ředitele Agentury č. 2014/019/R ze dne 24. dubna 2014, kterým se přijímá výkladový materiál k nařízení (EU) č. 965/2012.

není považována za organizaci, které splňuje podmínku okrajové činnosti. Stejně tak lety organizované za výhradním účelem, kterým je vytváření příjmu organizace, nejsou považovány za okrajovou činnost.²

Organizace uvedené v ust. 1.2 zavedou systém záznamů seznamovacích letů, aby mohly na požádání ÚCL prokázat, že splňují podmínku okrajové činnosti. Dále musí být schopny prokázat, že zisk z těchto letů není vyplácen mimo organizaci.

Poznámka: V případě ATO mohou být tyto záznamy vedeny v rámci systému dle bodu ORA.GEN.220, Části-ORA, nařízení (EU) č. 1178/2011.

3.2 Způsobilost pilotů letadel

3.2.1 V souladu s čl. 3, odst. 2 nařízení (EU) č. 1178/2011 mohou provádět seznamovací lety piloti, kteří jsou držitelé alespoň průkazů způsobilosti pilota vydaných v souladu s Hlavou B (průkazy způsobilosti LAPL(A/H/S/B)) nebo Hlavou C (průkazy způsobilosti PPL(A/H), SPL a BPL) Přílohy I (Část-FCL) tohoto nařízení.

3.2.2 Držitelé průkazů způsobilosti uvedených v ust. 3.2.1 musí splňovat příslušné požadavky nařízení (EU) č. 1178/2011. Aby mohl provádět seznamovací lety, musí dosáhnout věku 18 let a mít minimálně:

- (1) Držitel LAPL(A):
 - (a) celkový nálet v letounu 200 hodin a z toho 100 hodin ve funkci velitele letadla v letounu;
- (2) Držitel LAPL(H):
 - (a) celkový nálet ve vrtulníku 200 hodin a z toho 100 hodin ve funkci velitele letadla ve vrtulníku;
- (3) Držitel LAPL(S):
 - (a) celkový nálet v kluzáku 75 hodin a z toho 25 hodin nebo 200 vypuštění ve funkci velitele letadla v kluzácích nebo motorových kluzácích;
 - (b) celkový nálet v TMG 75 hodin a z toho 25 hodin nebo 200 vypuštění ve funkci velitele letadla v TMG; nebo být držitelem osvědčení FI(S) pro TMG;
- (4) Držitel LAPL(B):
 - (a) celkový nálet v balónu příslušné třídy 50 hodin a z toho 25 hodin ve funkci velitele letadla v balónu nebo 50 vzletům a přistání a 25 hodin ve funkci velitele letadla v balónu;
- (5) Držitel PPL(A):
 - (a) celkový nálet v letounu 200 hodin a z toho 100 hodin ve funkci velitele letadla v letounu;
- (6) Držitel PPL(H):
 - (a) celkový nálet ve vrtulníku 200 hodin a z toho 100 hodin ve funkci velitele letadla ve vrtulníku;
- (7) Držitel SPL (GLD):
 - (a) celkový nálet v kluzáku 75 hodin a z toho 25 hodin nebo 200 vypuštění ve funkci velitele letadla v kluzácích nebo motorových kluzácích;
 - (b) celkový nálet v TMG 75 hodin a z toho 25 hodin nebo 200 vypuštění ve funkci velitele letadla v TMG; nebo být držitelem osvědčení FI(S) pro TMG;
- (8) Držitel BPL:

² Rozhodnutí výkonného ředitele Agentury č. 2014/019/R ze dne 24. dubna 2014, kterým se přijímá výkladový materiál k nařízení (EU) č. 965/2012.

- (a) celkový nálet v balónu 50 hodin a z toho 25 hodin ve funkci velitele letadla v balónu *nebo* 50 vzletům a přistání a 25 hodin ve funkci velitele letadla v balónu;

3.3 Provoz letadel a organizace seznamovacích letů

3.3.1 Při provozu a organizaci seznamovacích letů musí být dodrženy požadavky Části-NCO. Lety musí být provedeny v souladu s pravidly létání uvedenými v nařízení (EU) č. 923/2012, ve znění pozdějších předpisů a dále v souladu s předpisem L 2 v případě, kdy nejsou pravidla létání upravena nařízením (EU) č. 923/2012 (zejména Doplněk O, Doplněk P a Doplněk Q tohoto předpisu).

3.3.1.1 Navíc k požadavkům uvedeným v ust. 3.3.1 musí být během seznamovacího letu dodrženy následující podmínky:

- (a) seznamovací lety prováděné letouny, kluzáky a TMG musí být prováděny pouze ze schválených letišť;
- (b) seznamovací lety vrtulníkem nesmí být prováděny nad nehostinným prostředím³;
- (c) při všech letech musí být udržováno stálé obousměrné spojení se stanovištěm služby AFIS, ŘLP nebo stanovištěm poskytování informací známému provozu (tzv. stanoviště RADIO);
- (d) v případě ztráty spojení musí být let neprodleně ukončen návratem na letiště; a
- (e) let musí být s ohledem na bezpečnost cestujících proveden bez prudkých manévrů, nesmí být prováděny zatáčky s náklonem větším jak 30° a akrobatické obraty;

3.3.1.2 Navíc k požadavkům uvedeným v ust. 3.3.1 musí být během organizace seznamovacího letu dodrženy následující podmínky:

- (a) osoba odpovědná za organizaci seznamovacích letů je povinna zajistit, že:
 - (i) jmenuje dostatečný počet poučených osob starších 18 let, které jsou nápomocny při organizaci seznamovacích letů;
 - (ii) cestující, kteří se účastní seznamovacího letu, jsou pod neustálým dohledem osoby odpovědné za organizaci nebo osob uvedených v písm. (i) a jejich pohyb po letišti/na provozním místě je usměrňován těmito osobami;
 - (iii) cestující, kteří se účastní seznamovacího letu, jsou k letadlu přiváděni a od letadla odváděni buď osobami uvedenými v písm. (ii), nebo případně velitelem letadla;
 - (iv) otevření kabiny letadla, nastupování a vystupování cestujících bude možné pouze po úplném zastavení motoru letounu (u vícemotorových alespoň jednoho) nebo v případě vrtulníku po úplném zastavení jeho rotoru, pokud letová příručka vrtulníku nestanovuje jinak;
 - (v) budou cestující upozorněni na možné následky v případě nesprávného zhodnocení svého zdravotního stavu (srdeční vada, vysoký krevní tlak, nemoci dýchacích cest, apod.);
 - (vi) z důvodu zachování bezpečnosti se seznamovacího letu nezúčastní osoby, které jsou pod zjevným vlivem psychoaktivních látek nebo alkoholu;
 - (vii) děti do 15 let se mohou seznamovacího letu zúčastnit pouze se souhlasem jejich zákonného zástupce, který také odpovídá za jejich chování na letišti/provozním místě;
 - (viii) na místě provádění seznamovacích letů bude veden seznam osob na palubě letadla, který bude obsahovat – jméno, adresu a datum narození; a
 - (ix) budou přijata odpovídající opatření k ochraně civilního letectví před protiprávními činy.

³ Definice nehostinného prostředí je uvedena v Příloze I (Část-Definice) k nařízení (EU) č. 965/2012, ve znění pozdějších předpisů.

Poznámka: Seznam osob na palubě uvedený v písm. viii) uchovává organizátor seznamovacích letů alespoň 3 měsíce od provedení konkrétního letu. Záznamy mohou být vedeny v papírové i elektronické formě.

3.3.1.3 Doplňující podmínky pro seznamovací lety prováděné z provozních míst⁴ – vrtulníky a balóny

- (a) Aniž jsou dotčena ustanovení nařízení (EU) č. 965/2012 musí být při výběru provozního místa dodrženy podmínky stanovené v § 13, odst. 5 a § 14, odst. 5 a 6 vyhlášky č. 108/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů.⁵
- (b) Za posouzení zda je provozní místo vhodné (způsobilé) ke vzletům a přistáním odpovídá organizátor seznamovacího letu, popř. velitel letadla.
- (c) Při výběru provozního místa musí být zohledněny letová příručka letadla a požadavky Části-NCO.
- (d) Pokud jsou lety prováděny z provozních míst, které jsou uvnitř ATZ, CTR, příp. TMA, musí být zajištěna koordinace se stanovištěm služby AFIS, ŘLP nebo stanovištěm poskytování informací známému provozu (tzv. stanoviště RADIO). Jsou-li takové lety prováděny mimo uvedené prostory, musí organizátor seznamovacích letů v případě vrtulníků zajistit uveřejnění navigační výstrahy formou NOTAM, a to minimálně 5 dní před plánovanou činností.
- (e) Na provozním místě budou přijata odpovídající protipožární a záchranná opatření, minimálně v tomto rozsahu:
 - 2 ruční hasicí přístroje odpovídajícího druhu na zemi mimo letadlo;
 - 2 soupravy pro poskytnutí první pomoci; a
 - na místě konání seznamovacích letů bude k dispozici kontakt na nejbližší zdravotnické zařízení.
- (f) V případě balónů musí být udržováno stálé obousměrné spojení s doprovodným vozidlem.

3.4 Posouzení rizik

3.4.1 Organizace musí provést posouzení rizik souvisejících se zajištěním bezpečnosti přepravovaných osob. Toto posouzení by mělo zahrnovat zejména:

- (a) zkušenosti pilota s konkrétně použitým letadlem, zejména s ohledem na míru jeho znalostí letových charakteristik daného letadla v rámci rozsahu hmotností a vyvážení;
- (b) znalosti pilota související s navrhovanými tratěmi, vzdušným prostorem, provozními omezeními a nouzovými postupy;
- (c) kritéria související s meteorologickými minimy, dohledností, základnou oblačností, směrem a rychlostí větru; a
- (d) jakákoliv další kritéria, která by zajistila vysokou úroveň bezpečnosti osob na palubě.

3.5 Vedení záznamů

3.5.1 Kromě systému záznamů uvedenému v ust. 3.1.2 musí být každý seznamovací let zaznamenán v příslušném poli palubního deníku letadla nebo rovnocenného dokumentu a dále v poli „Poznámky a potvrzení“ zápisníku letů daného pilota. Záznam se provede ve tvaru – INTRODUCTORY FLIGHT (příp. zkratkou IF).

⁴ Definice provozního místa je uvedena v Příloze I (Část-Definice) k nařízení (EU) č. 965/2012, ve znění pozdějších předpisů.

⁵ Pokud plocha sloužící jako provozní místo nemá provozovatele nebo se jedná o plochu, která není plochou vymezenou ke vzletům a přistáním informuje organizátor seznamovacích letů o této činnosti příslušný obecní úřad před jejím vlastním zahájením.